Lucia Szorádová

Situación lingüística en el País Vasco: Influencias vascas en el castellano

(posudek vedoucího bakalářské práce)

Předkládaná práce se svou do značné míry teoretickou povahou a také tím, že je psána španělsky, liší od většiny hispanistických bakalářských prací. Téma předpokládá znalosti vývoje španělského jazyka a dialektologie španělštiny, tedy látky předmětů, které nejsou součástí studijního plánu bakalářského studia. Z této skutečnosti vyplývá, že autorka bakalářské práce čelila obtížnému úkolu. Volba práce byla její osobní volbou, motivovanou jejím zájmem o baskičtinu a koexistenci baskičtiny a španělštiny. Rovněž volba španělštiny jako jazyka práce byla osobní volbou autorky.

Práce sestává ze sedmi hlavních kapitol. Po úvodu, překládajícím cíle a záměry práce, je druhá kapitola věnována metodologickému a terminologickému vymezení rámce práce, zejména definici pojmů dialekt, varieta, jazyky v kontaktu. Třetí kapitola shrnuje v historickém průřezu vývoj a současnost jazykové situace v Baskicku. Čtvrtá kapitola se zabývá substrátovými teoriemi o vlivu baskičtiny na španělštinu. Konkrétní projevy tohoto vlivu jsou pak obsahem páté (morfosyntaktické a fonetické vlivy) a šesté (lexikální výpůjčky) kapitoly. Sedmá kapitola shrnuje výsledky práce.

Obecné hodnocení práce musí přihlédnout ke skutečnosti, kterou jsem zmínil výše: zaměření práce kladlo na autorku velké nároky, protože musela proniknout do řady dílčích témat, se kterými se nesetkala během studia. Musela prostudovat sekundární literaturu, která svou náročností značně přesahovala úroveň bakalářského studia. Vezmeme-li toto vše v úvahu, práce představuje velmi solidní přehled stavu znalosti problému, byť v jednotlivostech se pochopitelně projevuje, že ne vždy byla autorka schopna přihlédnout ke všem souvislostem. Tento přehled pochopitelně takřka výhradně vychází z poznatků převzatých ze sekundární literatury, nicméně osobní přínos autorky – pro který téma nechává menší prostor, protože např. korpusová materiálová analýza je z objektivních důvodů obtížná, u některých podtémat dokonce nemožná – lze spatřovat právě v obsáhnutí současného stavu vědění v této věci. Korpusovou analýzu nenechává autorka – navzdory řečenému – zcela stranou: např. u výskytů paradigmatu *hablaría* po spojce *si* se výklad snaží doložit rozborem materiálu z korpusu CREA.

Konkrétní komentáře k textu a témata k diskusi při obhajobě:

- S. 8: Odkud pocházejí data z článku v *El País*? Nepocházejí-li z odborné studie, nelze je srovnávat s dalšími daty. Obecně platí, že přihlížet k článkům publikovaným v novinách a neodborných časopisech je možné jen s velkou ostražitostí.

- S. 8 – U mapky měl být vysvětlující komentář vzhledem k jazyku práce převeden do španělštiny.

- S. 16 – Je otázka, zda je autorčino vysvětlení rozporu mezi údaji o užívání baskičtiny v soukromí a statistikami dokládajícími její roli ve škole dostačující. Rozpor mezi těmito údaji je překvapivý a obvykle se přičítá více faktorům.

- S. 17 a jinde – Výkladů týkajících se vývoje španělštiny se týká výše zmíněná poznámka o tom, že jde o téma velmi obtížné, nicméně zdá se mi, že stručný nástin změn a vlivů je sice v jistém ohledu zjednodušený, ale obsahově správný.

- V celé práci jsou občas zvláštnosti baskické španělštiny označeny slovem „chyba“. Domnívám se, že toto označení je často problematické. Není sporu o tom, že se baskický úzus často liší od standardní kodifikované normy (byť po zavedení pojmu polycentrická norma je i tento závěr někdy problematický), ale z koncepce práce vyplývá, že autorčin zájem je deskriptivní, takže výrazy jako „chyba“ jsou v práci nepřípadné.

- S. 24-25 – Úvod k výkladům o reduplikaci je poněkud nejasný: mluví se zde o protikladu zájmenné a jmenné reduplikace, o němž už pak není dále řeč, zato zde není zmíněn zásadní protiklad reduplikace obligatorní (tj. takové, u které předmět předchází slovesu) a fakultativní, přitom následný výklad o odlišnosti baskické španělštiny se týká právě jen té obligatorní.

- S. 26 a dále – Podobně úvodní výklad k fenoménům *leísma* a *laísma* je dosti stručný, byť chápu, že podrobný výklad proměn týkajících se syntaktické funkce (pádu), rodu a případně čísla pronominálního předmětu by vydal takřka na samostatnou práci.

- S. 30 – Jaké jsou složené formy subjunktivu imperfekta (viz první věta oddílu 5.1.3)?

- U výkladů o náhradě tvarů *hablara* tvary *hablaría* by bylo rozumnější mluvit o formě (paradigmatu) než o subjunktivu imperfekta, kondicionálu apod.

- Jakým způsobem proběhlo ověřování výskytu konstrukcí *si sería*, *si tendría*, *si podría* atd.? Rozlišovala autorka užívání těchto konstrukcí v podmínkovém souvětí a užití ostatní (*le preguntó si podría…*)

V práci nacházím zanedbatelné množství překlepů či jazykových chyb, její formální zpracování je pečlivé.

Předkládanou bakalářskou práci považuji vzhledem k obtížnosti tématu za zdařilou, doporučuji ji k obhajobě a předběžně ji hodnotím známkou *výborně*.

V Praze dne 5. 6. 2013 doc. PhDr. Petr Čermák, Ph.D.